



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

*Про розгляд
проекту акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)», (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані Нацкомфінпослуг листом від 26.03.2019 № 119/12-5.

Проект постанови був предметом розгляду Державною регуляторною службою України, за результатами чого розробнику повідомлялось про невідповідність доопрацювання проекту акта.

Повторно наданий проект регуляторного акта також не може бути погоджений з огляду на наявність таких зауважень.

У проекті постанови та проекті Змін, що вносяться до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) (далі – проект Змін) враховані не всі зауваження та пропозиції.

Крім того, проект Змін доповнено новими положеннями, які не узгоджуються з нормами Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222).

I. Щодо змістовного наповнення проекту постанови.

Відповідно до частини п'ятої статті 9 Закону № 222 у разі внесення змін до ліцензійних умов у частині зміни переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, цими ж змінами встановлюється строк подачі здобувачами ліцензій цих додаткових документів, який не може бути меншим, ніж два місяці з дня оприлюднення змін до ліцензійних умов.



Таким чином, проект постанови необхідно доповнити новим пунктом щодо встановлення строку подачі здобувачами ліцензій, запропонованих проектом Змін додаткових документів, що додаватимуться до заяви про отримання ліцензії, який не може бути меншим, ніж два місяці з дня оприлюднення змін до ліцензійних умов.

II. Щодо проекту Змін.

1. Абзацом другим пункту 3 проекту Змін передбачається Ліцензійні умови доповнити пунктом 7¹ такого змісту: «Кредитним спілкам, які відповідно до абзацу п'ятого частини першої статті 21 Закону України „Про кредитні спілки” можуть виступати поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами, *ліцензія на надання гарантій та поручительств видається органом ліцензування з обмеженням щодо надання гарантій*. Інформація про таке обмеження відображається в ліцензії».

Наразі, відповідно до пункту 5 частини першої статті 1 Закону № 222 ліцензія - запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Крім цього, відповідно до пункту 6 Порядку внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про ліцензування виду господарської діяльності, документи дозвільного характеру затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 № 47 «Про затвердження Порядку внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про ліцензування виду господарської діяльності, документи дозвільного характеру» до Єдиного державного реєстру вносяться такі відомості про ліцензування виду господарської діяльності суб'єкта господарювання:

- заява про отримання ліцензії;
- вид господарської діяльності, на який видано ліцензію;
- дата видачі ліцензії, строк дії ліцензії;
- відомості про місця провадження ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, подання яких органам ліцензування передбачено ліцензійними умовами;
- дата і номер рішення органу ліцензування про:
 - залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, видачу, відмову у видачі ліцензії (із зазначенням підстави для такої відмови);
 - розширення виду господарської діяльності ліцензіата;
 - звуження виду господарської діяльності ліцензіата;
 - переоформлення ліцензії;
 - анулювання ліцензії, дату набрання ним чинності (із зазначенням підстав такого анулювання);



відомості про орган ліцензування (найменування та ідентифікаційний код) та ім'я посадової особи, що внесла запис до Єдиного державного реєстру;

дані про оприлюднення результатів розгляду документів, поданих для ліцензування.

Такими чином, з абзацу другого пункту 3 проекту Змін слід виключити частину речення, а саме: *«ліцензія на надання гарантій та поручительств видається органом ліцензування з обмеженням щодо надання гарантій», а також наступне речення «Інформація про таке обмеження відображається в ліцензії».*

2. Абзацом четвертим пункту 5 проекту Змін пропонується, що до заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаватимуться *звітні дані* здобувача ліцензії щодо діяльності з надання фінансових послуг, складені відповідно до вимог Нацкомфінпослуг, станом на останній день кварталу, що передує даті прийняття органом ліцензування відповідної заяви, впевненість щодо яких надана аудитором або аудиторською фірмою, які відповідають вимогам, установленим законодавством (в тому числі щодо виконання вимог цих Ліцензійних умов), та в порядку, встановленому законодавством та міжнародними стандартами аудиту. Звітні дані не подаються здобувачем ліцензії, який не має/не мав ліцензій, виданих органом ліцензування.

Також проектом Змін (абзац третій пункту 1 проекту Змін) надається значення терміну *«звітні дані – дані, інші, ніж фінансова та консолідована фінансова звітність, що складаються фінансовими установами та подаються органу ліцензування відповідно до вимог законів з питань регулювання ринків фінансових послуг та прийнятих відповідно до таких законів нормативно-правових актів органу ліцензування.»*

Проте, відповідно до частини дев'ятої статті 9 Закону № 222 вимоги ліцензійних умов до суб'єкта господарювання мають бути обумовлені особливостями провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та включають організаційні вимоги щодо, зокрема, подання передбаченої законом звітності.

Наразі, згідно з пунктом 3 частини першої статті 12¹ Закон України від 12.07.2001 № 2664-III «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (далі – Закон № 2664) *фінансові установи повинні розкривати звітні дані* (інші, ніж фінансова та консолідована фінансова звітність), що складаються та подаються відповідно до вимог законів з питань регулювання ринків фінансових послуг та прийнятих згідно з такими законами нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Крім цього згідно з частиною першою статті 14 Закону № 2664 фінансова установа зобов'язана вести облік своїх операцій та надавати звітність відповідно до вимог законів та нормативно-правових актів державних органів з питань регулювання діяльності фінансових установ та ринків фінансових послуг.



З огляду на зазначене, розробнику необхідно надати інформацію з посиланням на закони, якими встановлено обов'язковість надання звітних даних до органу ліцензування разом із заявою про отримання ліцензії.

Варто зазначити, що про необхідність надання вказаної вище інформації вже повідомлялось у листі Державної регуляторної служби України від 12.12.2018 № 12026/0/20-18, проте у Протоколі узгодження позицій до проекту постанови розробником не наведено інформацію про мотиви відхилення зауважень (пропозицій), або про спосіб врахування.

3. Абзацом сьомим пункту 6 проекту Змін передбачається доповнення переліку документів, що додаються здобувачем ліцензії до заяви про отримання ліцензії (пункт 19 Ліцензійних умов) новим документом, а саме: «інформація, надана НКЦПФР, що підтверджує досвід роботи компанії з управління пенсійними активами, з якою укладено договір про обслуговування недержавного пенсійного фонду, з управління активами інституційних інвесторів не менше п'яти років».

Проте, відповідно до частини дев'ятої статті 9 Закону № 222 вимоги ліцензійних умов до суб'єкта господарювання мають бути обумовлені особливостями провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та включають вичерпний перелік підтвердних документів, що підтверджують відповідність суб'єкта господарювання вимогам ліцензійних умов, *крім документів, які органи влади не можуть вимагати відповідно до частини сьомої статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги».*

Так, у частині сьомій статті 9 Закону України від 06.09.2012 № 5203-VI «Про адміністративні послуги» визначено, зокрема, що *суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління.*

Відповідно до частини першої статті 3 Закону № 222 державна політика у сфері ліцензування ґрунтується на принципі єдиної державної системи ліцензування, що реалізується шляхом, серед іншого, визначення вичерпного переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, *виходячи з мінімальної кількості таких документів, достатніх лише для підтвердження виконання вимог відповідних ліцензійних умов.*

Крім цього зазначаємо, що орган ліцензування не може вимагати від здобувача ліцензії документи, що перебувають у володінні інших суб'єктів господарювання (ліцензіатів).

Таким чином, абзац сьомий пункту 6 проекту Змін потребує виключення.



Окрім зазначеного повідомляємо, що за результатами аналізу змістовного наповнення проекту постанови було встановлено, що за ознаками, визначеними статтею 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), він є регуляторним актом та потребує реалізації процедур, визначених цим Законом.

Відповідно до статті 8 Закону до кожного регуляторного акта його розробником готується аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ), який складений із застосуванням Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, та який повинен містити в собі, зокрема, обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, баланс забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави та показники результативності проекту регуляторного акта, за якими можна об'єктивно оцінити його вплив на ринкове середовище.

За відсутності АРВ неможливо у повному обсязі провести відповідний аналіз запропонованих у проекті постанови норм та надати об'єктивну оцінку їх впливу на регуляторне середовище.

Крім того, з метою дотримання одного з принципів державної регуляторної політики, встановленого Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме принципу прозорості та врахування громадської думки, яким передбачено відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності, кожен проект регуляторного акта має бути оприлюднений з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Отже, проект постанови необхідно доопрацювати з урахування наданих зауважень та з дотримання вимог Закону в частині розроблення АРВ.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**



В. ЗАГОРОДНІЙ

